

Podsumowanie przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo do 2022 r.”

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) do „Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo do 2022 r.” należy dołączyć pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Celem wykonania Prognozy było określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Szczutowo w tym:

- wskazanie możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko,
- określenie kierunków zapobiegania lub minimalizacji możliwości wystąpienia zagrożeń,
- określenie kierunków działań w zakresie poprawy stanu środowiska.

W trakcie wykonywania Prognozy analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska na terenie Gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Uzyskane wnioski odniesiono do aktualnego stanu środowiska i przeanalizowano możliwe skutki realizacji Programu.

Stwierdzono, że poddany Prognozie dokument jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu.

Następnie wykonano analizę aktualnego stanu środowiska w Gminie Szczutowo i określono główne problemy ekologiczne, do których należy:

- niewystarczający stopień skanalizowania gminy,
- niska jakość wód w rzekach i jeziorach,
- w niewystarczającym stopniu wdrożony system gospodarki odpadami,
- negatywne oddziaływanie rolnictwa na środowisko.

W Prognozie rozpatrzono możliwe warianty alternatywne. Stwierdzono, iż brak realizacji Programu ochrony środowiska może spowodować degradację środowiska, a kumulowanie się negatywnych oddziaływań prowadziłyby do zanieczyszczenia środowiska jako całości. Stosowanie innych wariantów alternatywnych uznano za nieuzasadnione.

Istotnym punktem niniejszego dokumentu jest analiza i ocena przewidzianych znaczących oddziaływań na środowisko. Poddano jej głównie zadania przewidziane do realizacji w ramach „Programu..” Przeanalizowaniu potencjalnych oddziaływań poddano również możliwe inwestycje będące szansą rozwoju gminy tj. energetyka odnawialna. Przewidywane oddziaływania zostały rozpatrzone ze względu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Stwierdzono, iż zawarte w „Programie..” rozwiązania będą oddziaływać pozytywnie na środowisko oraz przyczynią się do poprawy standardu życia mieszkańców gminy Szczutowo. Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko może wystąpić na skutek zaniedbań ludzkich bądź awarii

instalacji. W związku z tym zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie oddziaływań na środowisko w zakresie planowanych inwestycji oraz stanu istniejącego. Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru objętego Prognozą od granic Państwa nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji działań wynikających z Programu ochrony środowiska.

W celu analizy realizacji Prognozy zaleca się prowadzenie monitoringu, który dostarcza informacji w oparciu o które można ocenić, czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu, a także jest podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej.

2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 (w tym przypadku – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie)

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) Wójt Gminy Szczutowo wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie w sprawie ustalenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo (aktualizacja).

Uwzględniając zakres i stopień szczegółowości prognozy ustalony przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Programu ochrony Środowiska Gminy Szczutowo.

Po opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko wystąpiono ponownie (dwukrotnie, z uwagi na zmiany w projekcie Programu Ochrony Środowiska) z wnioskiem do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o zaopiniowanie Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo wraz z Prognozą. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dwukrotnie zaopiniował pozytywnie i bez zastrzeżeń projekt Programu Ochrony Środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w opinii z dn. 29.11.2016 r. wskazał na niezgodności w dokumentacji dotyczące lokalizacji Gminy Szczutowo względem jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Wszystkie uwagi RDOŚ zostały uwzględnione w Programie.

Po uzyskaniu opinii PWIS w Warszawie oraz RDOŚ w Warszawie projekt Programu został przesłany do zaopiniowania przez Zarząd Powiatu Sierpeckiego, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska. W związku z pismem Starostwa Powiatowego w Sierpcu zaistniała konieczność korekty programu w celu dostosowania go do wytycznych Ministerstwa Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dnia 2 września 2015 r. Po dokonaniu korekty (m.in.

przedstawienie harmonogramu realizacji zadań własnych oraz monitorowanych, celów, kierunków interwencji oraz zadań w formie tabeli, uzupełnienie o wykaz skrótów, streszczenie w języku niespecjalistycznym oraz prognozę stanu środowiska, wyznaczenie ram czasowych zbieżnych z okresem obowiązywania głównych dokumentów strategicznych i programowych w obszarze środowiska) Zarząd Powiatu Sierpeckiego zaopiniował pozytywnie projekt „Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo do 2022 r.” (Uchwała nr 482.94.2017 Zarządu Powiatu w Sierpcu z dnia 23 marca 2017 r. w sprawie zaopiniowania projektu „Programu ochrony Środowiska Gminy Szczutowo do 2022 r.”)

3) zgłoszone uwagi i wnioski

Na podstawie art. 47 oraz 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) Wójt Gminy Szczutowo zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo (aktualizacja) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Szczutowo podał w drodze obwieszczenia informacje o przystąpieniu do opracowania projektu Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku (aktualizacja) oraz o możliwości składania uwag i wniosków w terminie od 10 do 30 lipca 2014 roku. Następnie, po sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji Programu Ochrony Środowiska, dwukrotnie podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni tj. od dnia 8 do 29 grudnia 2014 r. oraz od 31 października 2016 roku do 21 listopada 2016 roku. We wskazanych terminach nie wpłynęły żadne uwagi do przedmiotowego dokumentu.

4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostało przeprowadzone

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru objętego Prognozą od granic Państwa nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji działań wynikających z Programu ochrony środowiska.

5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Bezpośrednią odpowiedzialność za wdrażanie programu ponosi Wójt Gminy Szczutowo. Realizacja szeregu zadań wymaga udziału administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego, przedsiębiorców. Wymaga także szerokiego wsparcia społecznego, w tym

pozarządowych organizacji ekologicznych. Wskazane jest rozpowszechnienie niniejszego „Programu..” wśród podmiotów go realizujących i społeczeństwa Gminy, a jego treść powinna być zamieszczona na stronach internetowych Gminy, w sposób łatwo dostępny dla ogółu odbiorców.

Przebieg realizacji „Programu Ochrony Środowiska” musi być systematycznie kontrolowany (monitorowany). System monitoringu realizacji „Programu Ochrony Środowiska” składa się z trzech elementów:

- a) monitoring środowiska,
- b) monitoring „Programu Ochrony Środowiska”,
- c) monitoring społeczny (odczucia i skutki).

Monitoring środowiska.

Monitoring ten realizowany jest w regionie przez WIOŚ przy współudziale innych jednostek organizacyjnych i naukowo-badawczych (np. RZGW, RDLP). Monitoring ten realizowany jest pod nadzorem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Mierniki efektów ekologicznych to wielkości uzyskane podczas pomiarów lub szacunków. Wyniki monitoringu porównywane są z normatywami jakości środowiska. Normatywy te są już podstawą odniesienia oceny, ale przede wszystkim określają cele ekologiczne (jakość środowiska nie może być gorsza od wartości normatywnej). W tym ujęciu monitoring środowiska jest także narzędziem monitoringu efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska” (w rozumieniu osiągnięcia celów).

Kryteria normatywne stanu środowiska oraz systemy ocen i pomiarów ulegają obecnie ewolucji w związku z unifikowaniem systemu krajowego z systemem monitoringu Unii Europejskiej.

Planowane zmiany systemu wskaźników i normatywów będą wymagały aktualizacji oceny stanu środowiska w gminie Szczutowo (w świetle nowych wartości normatywnych oraz zwiększenia ilości punktów pomiarowych) i rozszerzenia zasięgu merytorycznego pomiarów.

Monitoring „Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo”

Realizacja tej części zadań monitoringowych składa się z oceny:

Osiągnięcia celów ekologicznych

- stopnia realizacji zadań,
- oceny podstaw poszczególnych realizatorów.

Wyniki oceny są podstawą zarządzania „Programem Ochrony Środowiska” w aspekcie weryfikacji (aktualizacji) celów, modyfikacji mechanizmów niezbędnych do realizacji poszczególnych zadań oraz do egzekwowania zakresu realizacji od wykonawców (od urzędów, instytucji i podmiotów gospodarczych).

W monitoringu osiągania celów ekologicznych wykorzystuje się wyniki monitoringu środowiska a także oceny porównawcze skali osiągnięć z osiągnięciami planowanymi. W związku z tym głównymi miernikami realizacji celów „Programu Ochrony Środowiska” są wskaźniki realizacji programu, których porównanie w kolejnych latach pozwala na śledzenie dynamiki zmian.

Monitoring społeczny (odczucia i skutki).

Ważnym miernikiem realizacji „Programu ochrony środowiska” jest monitoring społeczny. Pozwala

ona na analizę stopnia świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez:

- aktywne uczestnictwo w postępowaniach z udziałem społeczeństwa,
- udział w akcjach proekologicznych organizowanych w gminie,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
- promowanie zachowań proekologicznych (np. używanie opakowań wielorazowego użytku).

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) do „Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo do 2022 r.” należy dołączyć uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Na podstawie art. 47 oraz 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) Wójt Gminy Szczutowo zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska Gminy Szczutowo wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Szczutowo podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz o możliwości składania uwag i wniosków w terminie od dnia 8 do 29 grudnia 2014 r. oraz od 31 października 2016 roku do 21 listopada 2016 roku. We wskazanych terminach nie wpłynęły żadne uwagi do przedmiotowego dokumentu.